

ÁPOLÁS ÉS BETEGELLÁTÁS

alapképzési szak

Képzési és kimeneti követelmények

- 1. Az alapképzési szak megnevezése:** ápolás és betegellátás (Nursing and Patient Care)
- 2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:**
  - végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat
    - szakképzettség: ápoló; gyógytornász-fizioterapeuta
    - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: nurse; physiotherapist
  - választható szakirányok: ápoló, gyógytornász
- 3. Képzési terület:** orvos- és egészségtudomány
- 4. A képzési idő félévekben:** 8 félév
- 5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:** 240 kredit
  - a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
  - a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
  - intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit
  - a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit
  - a szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 120 kredit
- 6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása:** 723
- 7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák**

A képzés célja ápoló és betegellátó szakemberek képzése, akik az egyén, a család, a közösség és a társadalom egészségvédelméről és az egészség helyreállításáról, valamint az egészségügyi és szociális ellátásról szerzett ismereteik alapján képesek az egészségügyi és szociális ellátás szintjén a megelőző, gyógyító, gondozó és rehabilitációs munkában önálló felelősséggel részt venni. Képességeiket azon országban, intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az alkalmazandó jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó közös szakmai kompetenciák

7.1.1. Az ápoló és betegellátó szakemberek

a) tudása

- Részletesen ismeri a szervezet felépítését, törvényszerűségeit, a különböző alkotóelemek funkcióját, a biokémiai szabályozási, valamint az anyagcsere folyamatokat.
- Részletekbe menően ismeri a szervrendszereket felépítő struktúrákat, a szervrendszerek mikroszkópos és makroszkópos felépítését, a képletek felszíni struktúráit, a szervezet élet-tani és kóros működését, ismeri azok szabályozását, és a szervezetben lejátszódó kóros folyamatok kóroktanát.
- Ismeri a gyakoribb betegségek jellegzetes makro- és mikroszkópos, strukturális elváltozásait.
- Ismeri a főbb diagnosztikai módszerek, működési elvét.

- Ismeri a terápiás környezet sajátosságait, a különböző ágytípusok, ágyhelyzetek, testhelyzetek, kényelmi eszközök, mobilizációs eszközök és eljárások hatásait, indikációs körét és a kivitelezés menetét.
- Ismeri a fájdalomcsillapítás anatómiai és élettani alapjait, valamint a különböző fájdalomcsillapítási módokat.
- Ismeri a fiziológiás szükségletek kielégítésének alapjait.
- Ismeri az egészségügyi dokumentáció típusait, módszertanát.
- Részletesen ismeri a közegészségügy-járványtan tárgyát, feladatait, felosztását, módszereit, a munka- egészségügy alapfogalmait, a megelőzés lehetőségeit, a környezet hatását az emberre.
- Részletesen ismeri a mikrobiológia tárgyát, feladatait, felosztását, a mikrobák felosztását, és mindazon jellemzőit, amelyek lényegesek a fertőzések kialakulásában.
- Ismeri a mikroorganizmusok, mint kórokozók kimutatásának és elpusztításának lehetőségeit, a mintavétel szabályait, a mintavétel módját.
- Ismeri az asepsis-antisepsis, nosocomialis surveillance fogalmait, a szelektív hulladékgyűjtés lényegét és menetét.
- Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, non-invazív mérés az artériás vérnyomás meghatározását), ismeri a higiénés szükségletek kielégítésének elemeit (beleértve az alkalmazandó eszközöket, eljárásokat és indikációs kört).
- Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, non-invazív mérés az artériás vérnyomás meghatározását), ismeri a higiénés szükségletek kielégítésének elemeit (beleértve az alkalmazandó eszközöket, eljárásokat és indikációs kört).
- Részletesen ismeri a kommunikáció alapelemeit, formáit, irányait, csatornáit, az életkorak megfelelő kommunikációs stratégiáit, a problémafeltáró és problémamegoldó, valamint ösztönző kommunikáció jellegzetességeit.
- Ismeri a személyiség fogalmát, a személyiség tipológiáit, az érett személyiség jellemzőit, az önismeret és önértékelés aspektusait, az egészségpszichológia alapjait, a különböző életstádiumok fejlődés lélektani alapjait, a konfliktusok fajtáit, okait.
- Átfogóan ismeri a pszichológia vizsgálati területeit, módszereit, a pszichológia legfontosabb irányzatait, tudományterületeit, illetve ezek alapproblémáit.
- Részletesen ismeri a terapeuta munka alapelveit, jellemzőit, intervenciók szintjeit, az ápolási és betegvezetési folyamat összefüggéseit, a betegvezetés elméleti alapjait, formáit, a paramedikális tanácsadás szintjeit, készségeit és stratégiáit, személyiségének és szakmai felkészültségének folyamatos, tervszerűen tudatos fejlesztésének lehetőségeit.
- Ismeri az etikai alapfogalmakat, az etikus betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló etikai problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit.
- Ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló főbb jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.
- Széleskörűen ismeri a jogi alapfogalmakat, a jogszerű betegellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló főbb jogi problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit, valamint a kliensek és az ellátást végzők jogait és kötelezettségeit.
- Részletesen ismeri a demográfiai alapmutatókat, a népesség egészségi állapotát jellemző epidemiológiai mutatószámokat, a főbb népbetegségek gyakoriságát, rizikófaktorait, a népesség egészségügyi törekvéseit, tevékenységi köröket, a szociológiai, egészségpszichológiai és

- kulturális elméleteket és szemléletmódot, ismeri az egészségmegőrzés és -fejlesztés szociológiai, egészségszociológiai megközelítését.
- Ismeri a szociális ellátás különböző formáit és a szociális gondoskodás aktuálpolitikai irányait.
  - Ismeri az addikciók pszichés és fizikális alapjait, a leggyakoribb típusait, az önsegítő programok és csoportok jelentőségét és egyéb kezelési lehetőségeket, a deviáns viselkedési formákat, és azok lehetséges integrációs, kezelési megoldásait.
  - Átfogóan ismeri az egészség és az egészségfejlesztés fogalmait, módszereit, holisztikus szemléletét, az egészségfejlesztő tevékenységeket, az egészségfejlesztés modelljeit, valamint az egészség-tanácsadás lényegét.
  - Ismeri a gyógyszerteran alapfogalmait, a leggyakoribb megbetegedések kapcsán a gyógyszeres terápia hatásmechanizmusait, szövődményeket, mellékhatásokat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét.
  - Ismeri a pedagógia fogalmait, jellegzetességeit.
  - Szakterületének megfelelően ismeri az akut és krónikus megbetegedések ellátásával kapcsolatos betegeudakációs feladatokat, és a hatékony betegoktatás felépítésének jellegzetességeit.
  - Átfogóan ismeri a bizonyítékokon alapuló ápolás, orvoslás szemléletét, a kutatás, irodalomkutatás folyamatát, az adatgyűjtési módszereket, az adatbázis készítésének menetét, a statisztikai programokat, az egyváltozós statisztikai eljárásokat, az eredmények értelmezésének, értékelésének menetét, kritikus gondolkodással bír.
  - Ismeri a legfontosabb életmentési feladatokat, a leggyakrabban előforduló egészségkárosodások esetén szükséges teendőket a mindenkor hatályos ajánlásoknak megfelelően, az alapszintű életmentő beavatkozásokat (BLS) és eszközöket.
  - Ismeri a menedzsment alapvető fogalmait és feladatait, az ellátórendszer szereplőit és azok tevékenységi körét, hatáskörét.
  - Átfogóan ismeri az egészségügyi informatika alapfogalmait, az operációs rendszereket, a szövegszerkesztő és táblázatkezelő programokat, az egészségügyi informatikai alapadatok feldolgozásának módszereit, a kapott eredmények prezentálását, továbbá az adatbázisokat, kódrendszereket.
  - Részletesen ismeri a saját szakterületén alkalmazott egészségügyi dokumentáció vezetésének, kezelésének előírásait, valamint az adatszolgáltatással összefüggő szabályokat.
  - Ismeri a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, tűzvédelmi előírásokat, a mindenkori hatályos jogszabályi előírásokat, és az uniós szabályokat, ismeri a munkavállaló egészségét, és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, és a munkaeszközök biztonságos használatát.
  - Ismeri az egészségtudományi szakterület szakmai szókincsét anyanyelvén, valamint latin nyelven (orvosi latin).

b) képességei

- Képes az egészséget károsító tényezőket felismerni, az élettani és kóros működések egymástól való elkülönítésére, kompetencia szintjének megfelelő lépéseket vagy javaslatot tenni a megoldásra.
- Képes gyakorlati munkája során alkalmazni ismereteit a jellegzetes patológiai eltérések, elváltozások kapcsán.
- Képes gyakorlati munkája során alkalmazni ismereteit a jellegzetes patológiai eltérések, elváltozások kapcsán.
- Képes megérteni a betegellátás során a gyógyszerteran, a klinikum, a diagnosztika és a terápia összefüggéseit, és mindezek ismeretében képes szakterületének megfelelően szakdolgozó feladatainak ellátására.

- Képes a gyakorlati tevékenységébe megfelelően integrálni a biofizikai- és egészségügyi műszaki ismereteket, valamint képes alkalmazni ezeket a diagnosztikus vizsgálati eljárások és terápiás eszközök használata során.
- Képes az asepsis-antiseptikus szabályai és a nosocomialis surveillance kritériumai, valamint a hulladék elkülönített gyűjtésének szabályai szerint a munkafolyamatokat ellátni, valamint képes a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások) feladatok ellátására.
- Képes a megfelelő ágytípus, ágyhelyzet, testhelyzet, kényelmi eszközök, betegmozgatási és mobilizációs eszközök, eljárások megválasztására és alkalmazására.
- Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, pulzusszám és minőségek, pulzusdeficit, non-invazív mérésrel a vérnyomás meghatározását) önállóan kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni.
- Képes a fizikális lázcsillapítás kivitelezésére.
- Képes a fájdalom felmérésére és a fizikális fájdalomcsillapítási eljárások alkalmazására.
- Képes adekvát, a partnerhez igazított szakmai kommunikáció folytatására, szóban és írásban is, hatékonyan kommunikál a pácienssel, családdal, közösséggel, az interperszonális készségek révén képes a bizalom kialakítására a pácienssel, családdal, közösséggel.
- Képes a hivatása gyakorlása során a szükséges pszichológiai alap alkalmazására, pszichoszomatikus szemlélet követésére, képes a beteg és az egészségügyi szakember interperszonális kapcsolatában felmerülő problémák adekvát kezelésére, a beteg ember speciális pszichés jellemzőinek felismerésére és alapvető kezelésére.
- Képes átlátni az egészségügyet meghatározó jogforrások rendszerét, azok alkalmazásának szabályait, valamint megfelelően alkalmazza a releváns jogi szakkifejezéseket, kompetenciahatárainak megfelelően tájékoztatást nyújt a klienseknek a betegjogokról és azok érvényre juttatásának lehetőségeiről.
- Egyéni és közösségi szinten képes felmérni a lakosság egészségi állapotát, prioritásokat meghatározni, és képessé válik hatékony beavatkozás megtervezésére, végrehajtására.
- Szakterületének megfelelően képes aktívan közreműködni a népegészségügyi kérdések megoldásában, szűrővizsgálatok szervezésében és kivitelezésében, egészségfejlesztő anyagok készítésében és alkalmazásában.
- Képes egyéni egészségtervet készíteni, egészség-tanácsadást végezni, és a közösség egészségi állapotának javítása érdekében eredményesen együttműködni a team tagokkal.
- Képes felismerni és megfelelően integrálni az ellátórendszerben az addikcióval küzdő beteget, valamint képes az addiktív viselkedés kialakulásában szerepet játszó rizikó és protektív faktorok elkülönítésére és felismerésére, felismeri a deviáns magatartást és a pácienszt a megfelelő ellátórendszerbe irányítja.
- Képes az alkalmazott gyógyszercsoportok indikációjával, hatásmechanizmusával, mellékhatásaival kapcsolatos kliensoktatási és non-invazív alkalmazási feladatok ellátására.
- Képes megválasztani, és alkalmazni a szakterületéhez kapcsolódó pedagógiai ismereteket, módszereket és képes egyéni és csoportos kliens, betegoktatási feladatok ellátására a kliens életkorának, társadalmi státuszának, értelmi és érzelmi képességének, betegségének megfelelően.
- Képes közreműködni bizonyítékokon alapuló, kutatómódszertani és biostatistikai ismeretekre alapozott, releváns hazai és nemzetközi kutatások eredményeire támaszkodó, szakterületének megfelelő vizsgálatok elvégzésében és azok prezentálásában.
- Képes alkalmazni azokat az eszköz nélküli és esetenként eszközös beavatkozásokat, melyek a hirtelen bekövetkezett egészségkárosodás esetén a beteg, sérült életét megmenthetik.
- Képes költségérzékeny döntések meghozatalára és a humán erőforrás optimális felhasználására a tevékenységei során.
- Képes középvezetőként hatékonyan közreműködni szervezői feladatok ellátásában.

- Képes a munkáját a bizonyítékokon alapuló ellátás alapelveinek és gyakorlati szempontjain figyelembevételével a minőségügyi rendszer előírásai alapján végezni, a minőség javítása érdekében a különböző módszereket, eszközöket összehangoltan alkalmazni.
- Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában a fertőző betegségek és járványok felismerésére, azok megelőzésében való közreműködésre. Képes a munkavégzése során betartani és betartatni a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírásokat.
- Jól használja a munkájához szükséges szakmai (orvosi latin) nyelvet.

c) attitűdje

- Elkötelezett az emberi élet védelme iránt.
- Munkája során tiszteletben tartja az emberi méltóságot, valamint az alapvető emberi és betegjogokat.
- Munkája során betartja az egészségügyi dolgozókra vonatkozó kötelezettségeket, és felismeri felelősségének határait.
- Döntéseit a szakterület jogi és etikai szabályainak figyelembevételével hozza.
- Empatikus módon viszonyul a kliensekhez.
- Szociokulturális érzékenységgel és társadalmi felelősségvállalással rendelkezik.
- Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés mellett.
- Fogékony az elméleti tudományok mélyebb megismerésére, a szakterületével kapcsolatos új tudás befogadására, elkötelezett azok gyakorlati alkalmazására, törekszik az önképzésre.
- Holisztikus, reflektív szemlélettel rendelkezik.
- Törekszik és fontosnak tartja az ismeretek szakszerű átadását.
- Kritikusan, de elfogulatlanul viszonyul saját és mások szakmai tevékenységéhez, nyitott mások véleményének meghallgatására, figyelembevételére.
- Értékelné tud lehetőségeket, mérlegelni tud kockázatokat, alternatívákat és következményeket, képes kompromisszumos megoldásokra.
- Azonosul az erőforrások költségtudatos felhasználásával, nyitott az ellátás minőségének javítását célzó változtatásokra.
- Elkötelezett a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírások betartásában és betartatásában.
- Nyitott a kapcsolatteremtésre, az együttműködésre, a kommunikációra.
- Munkájának eredményeit szakmai és nem szakmai körök számára hatékonyan tudja kommunikálni.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója, hivatását felelősen, tudományos és gyakorlati megalapozottsággal képviseli.
- Munkáját a szakma etikai normáinak betartásával önállóan vagy team-munkában végzi.
- Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, valamint a munkája során dokumentált adatokért.
- Kezdeményez, önállóan döntést hoz.
- Partneri szinten együttműködik az egészségügyi és szociális ellátórendszer tagjaival.
- Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.
- Felelősséggel használja intézményeinek erőforrásait.
- Felelősségének tudatában fejleszti a vele kapcsolatba kerülők személyiségét, egészségtudatos magatartását.
- Felelősséggel végez egészség-megőrző, egészségfejlesztő feladatokat.
- Felelősen cselekszik sürgős szükség esetén.
- Munkáját a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, valamint a mindenkori hatályos törvényi előírásokat betartva önállóan végzi.

- Felelősségének tudatában fejleszti saját tudását és felelősséget vállal a jövő szakdolgozóinak gyakorlati és elméleti tudásának fejlesztésében.

7.1.2. A szakirányokon szerezhető sajátos kompetenciák

7.1.2.1. Az ápoló szakirányon továbbá az ápoló

a) tudása

- Széleskörűen ismeri a fizikális állapotfelmérés fogalmát, a betegségek kórismezésében használatos fizikális, laboratóriumi és modern képkalkoló vizsgálatok alapelemeit, alkalmazási lehetőségeit, indikációit, kivitelezési technikáit, az egyes vizsgálatok korlátait, a vizsgálatok során nyert paraméterek helyes értékelését, az eltérések értelmezését, valamint a különböző állapotfelmérő standard skálákat és ezen skálák alkalmazásának menetét.
- Ismeri a vitális paraméterek mérésének indikációs körét, a beavatkozások és a kapott eredmények értékelésének menetét (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás/kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív méréssel, valamint invazív mérés esetén az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vénás vérnyomás meghatározását).
- Ismeri a betegmegfigyelő monitorok alkalmazásának menetét, a lázcsillapítási eljárások, az Allen teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának indikációs körét és a kivitelezés menetét, a vénás vérvétel, a vércukorszint mérés, valamint OGTT vizsgálat indikációs körét, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét.
- Részletesen ismeri a megbetegedések okát, tüneteit, diagnosztikáját, terápiáját, szakápolástanát, transzkulturális aspektusait, valamint az ezekkel kapcsolatos betegoktatási feladatokat az ellátás minden szintjén.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik az ápolási folyamat hazai és nemzetközi elemeiről, standardjairól.
- Széleskörűen ismeri a gyógyszeres terápia indikációját, a hatásmechanizmusokat, szövődeményeket, mellékhatásokat és interakciókat, a különböző gyógyszerformák alkalmazását, ennek eszközrendszerét, a gyógyszerek dozírozását, és a gyógyszereléssel kapcsolatos ápolói feladatokat.
- Átfogóan ismeri a menedzsment és ápolásvezetés szerepét, a team munka szervezésének alapelemeit, valamint ismeri a kliensek és hozzátartozóik egyéni és csoportos oktatására vonatkozó alapelveket.
- Ismeri az EKG vizsgálat indikációs körét, típusait, a kivitelezésük menetét, a főbb ritmuszavarok EKG jeleit, a sürgős ritmuszavarok gyógyszeres, elektromos terápiájának kivitelezését (cardioversio, defibrilláció, külső pacemaker), a klinikai és biológiai halál jeleit, a BLS és ALS folyamatát, valamint a kardiológiai kórképekkel kapcsolatos szakápolói feladatokat.
- Ismeri az oxigénterápia indikációit, kontraindikációit és veszélyeit, az oxigénterápia és az inhalációs terápia eszközrendszerét.
- Ismeri az eszköz nélküli és az eszközös légútbiztosítási eljárások indikációs körét, kivitelezésük folyamatát és szakápolói teendőit.
- Ismeri a mesterséges lélegeztetési formákat és módokat, a lélegeztetett beteg ellátásához kapcsolódó szakápolói feladatokat, a légút átjárhatóságát fenntartó beavatkozásokat és azok kivitelezésének menetét (légúti váladékleszívás, mellkasi fizioterápia), valamint a légúti mintavétel indikációs körét és kivitelezésének menetét.
- Ismeri a gyógyszerekkel kapcsolatos előkészítési és adagolási feladatokat, a gyógyszerelés és a gyógyszerfelszívás eszközrendszerét.
- Ismeri az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciózás célját, a beadás lehetséges helyeit, a beadás szögét, a szükséges eszközrendszert és a beadás menetét, az in-

- fúziós terápia indikációit, céljait, eszközrendszerét (infúziós pumpák, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia) és azok alkalmazását, a cseppszám kiszámításának menetét, az infúziós oldatok típusait, a kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel folyamatát, valamint az EDA kanül alkalmazásának menetét.
- Ismeri a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline), és az intraosseális kanül indikációit, jellegzetes punkciós helyeit és eszközrendszereit, valamint a kanülok behelyezésének és alkalmazásának menetét.
  - Ismeri az egyéb centrális vénás kanülok behelyezésének menetét, valamint a kanülgondozási feladatokat.
  - Ismeri a fő vércsoportrendszereket, a kompatibilitási vizsgálatok kivitelezésének menetét, a fő vérkészítményeket, a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési, betegmegfigyelési feladatokat, továbbá a transzfúziós terápia lehetséges szövődményeit és az ezzel kapcsolatos ápolói teendőket.
  - Ismeri a preoperatív, posztoperatív és intraoperatív vérmentési technikák eszközrendszerét és folyamatát, valamint a speciális ápolói feladatokat az eljárás során.
  - Ismeri a malnutrició tüneteit, a mesterséges táplálás indikációs körét, a mesterséges enterális (gyomorba és vékonybélbe) és parenterális táplálási formákat, módokat, eszközrendszereket, a tápszertípusokat, ismeri továbbá a nasogastricus Sengstaken-Blakemore, Linton szonda, és bizonyos postpylorikus szondák alkalmazásának menetét, és a szondák ápolásával kapcsolatos feladatokat, valamint a gyomoröblítés és gyomormosás indikációs körét, eszközrendszerét és kivitelezésük menetét.
  - Ismeri a vizeletgyűjtés, a mintavétel, a vizsgálat formáit, indikációit, eszközrendszerét és a kivitelezés menetét, ismeri a hólyag teltségi állapot vizsgálatának menetét, a vizeletinkontinencia formáit, a kapcsolódó diagnosztikus vizsgálatok indikációit és kivitelezésük menetét, preventív stratégiáit, az egészségfejlesztési feladatokat, kezelési módjait és az alkalmazható segédeszközöket.
  - Ismeri a férfi és női kliens katéterezésének indikációit, a beavatkozás menetét és a katéter gondozási feladatokat, az urostoma és a suprapubicus katéter ápolási teendőit, valamint a betegoktatási feladatokat az önkatéterezés és hólyagtréning kapcsán.
  - Ismeri a széklet mintavételi és a székletvér vizsgálatok formáit, indikációs körét, azok eszközrendszerét és kivitelezését, a székletinkontinencia, diarrhoea, obstipatio tüneteit, terápia és ápolási lehetőségeit (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések, bőrápolási teendők, gyógyszeres terápia), és ezek alkalmazásának menetét.
  - Ismeri az enterostomák típusait, indikációs körét, a stoma lehetséges helyének kimérését, meglévő stomák ápolási teendőit (Koch reservoir kezelés, stoma irrigálás, beöntés, fistuladrain kezelés), és az alkalmazható segédeszközöket.
  - Ismeri az elsődleges vérzéscsillapítási eljárásokat és az elsődleges sebellátás menetét, a sebtisztítás, a debridement különböző formáit és a sebkimetszés folyamatát, eszközrendszerét, a varratok, kapsok, és egyéb szövetegyesítő eljárások alkalmazásának és eltávolításának indikációit és kivitelezését, a kompressziós kezelés, a VAC terápia és a Biopton lámpa indikációs körét és azok alkalmazásának lehetőségeit.
  - Ismeri a nehezen gyógyuló sebek, decubitus és műtéti sebek típusait, valamint azok komplex ellátásának folyamatát, az alkalmazható kötszertípusokat, ismeri a sebváladék mintavétel indikációit és menetét, a draincsövek alkalmazásának, drainpalack cseréjének indikációit és menetét, valamint az ezzel kapcsolatos bőrápolási feladatokat.
  - Ismeri az égett beteg bőrápolásával kapcsolatos ápolási teendőket, speciális ágyakat, fürdési módszereket és a bőrátültetés utáni ápolási teendőket.
  - Ismeri a különböző punkciók eszközrendszerét és asszisztenciájának menetét, a hascsapolás és a sürgősségi detenzionálás indikációs körét és a kivitelezés menetét, a különböző

punkciók utáni szakápolói feladatokat, a különböző típusú szívóberendezések működésének lényegét és azok alkalmazását.

- Ismeri a népegészségügyi szolgáltatások, kiemelten a szűrővizsgálatok rendszerét és tudományos alapjait, meghatározott megbetegedések (így egyes daganatos megbetegedések) szűrővizsgálatainak indikációs körét (például méhnyakrákszűrés, emlők vizsgálata, prostata vizsgálata - RDV, egyes laboratóriumi vizsgálatok), kivitelezésük menetét és a kapott vizsgálati eredmények értékelésének a menetét.
- Ismeri az egyes megbetegedések kapcsán a vizsgálati, diagnosztikus étrendeket és a gyógyszer- táplálék interakciókat, valamint a betegélelmezési rendszereket.
- Ismeri szakterületének szakmai irányelveit és protokolljait, jogszabályait, nemzetközi standardjait, alapvető paradigmáit és koncepcióit.
- Ismeri szakterületének dokumentációit, azok előállításának, kezelésének szabályait, adat-szolgáltatási kötelezettségeinek formáit és módját.
- Ismeri a szakterületével összefüggő információs és kommunikációs rendszereket.

b) képességei

- Képes az asepsis-antisepsis szabályai és a nozokómiális surveillance kritériumai, valamint az elkülönített hulladékgyűjtés szabályai szerint a munkafolyamatokat ellátni és elláttatni.
- Képes mikrobiológiai ismeretei birtokában kórokozótól függően mintavétel alkalmazására.
- Képes komplex fizikális betegvizsgálat, anamnéziszfelvétel, betegvizsgálati algoritmusok kivitelezésére, tudatállapot felmérő skálák alkalmazására, egyes laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok eredményeinek értékelésére, állapot- és paraméterváltozás észlelésére és megfelelő cselekvésre.
- Képes a vitális paraméterek megfigyelését (beleértve a köpeny és magtemperatúra, láztípusok, légzésszám-minta-típusok, oxigénszaturáció, vénás és artériás, kapilláris mintavétellel vérgáz paraméterek, pulzusszám és minőség, pulzusdeficit, kapilláris újratelítődési idő, non-invazív mérés, valamint invazív mérés esetén, az artériás és centrális vénás kanülön keresztül a vérnyomás meghatározását) protokollok szerint önállóan elrendelni és kivitelezni, a kapott eredményeket értékelni, az egészségest a kórostól, valamint az azonnali beavatkozást igénylő állapotot felismerni.
- Képes a betegmegfigyelő monitorok alkalmazására, a fizikális és gyógyszeres lázcsillapítás, az Allen-teszt, a carotis massage, a Valsalva manőver és a végtagok Doppler áramlás vizsgálatának elrendelésére és kivitelezésére, a vénás vérvétel eszközeinek önálló megválasztására, a beavatkozás kivitelezésére és a kapott eredmények értékelésére, vércukorszint mérés elrendelésére, a szükséges mintavétel kivitelezésére, a mérő eszköz használatára, valamint az OGTT vizsgálat kivitelezésére.
- Képes a megbetegedések okainak, tüneteinek, diagnosztikájának, terápiájának komplex megértésére, az azokkal kapcsolatos kliensoktatási és szakápolási feladatok önálló elvégzésére az ellátás minden szintjén.
- Képes önállóan komplex hazai és nemzetközi standardoknak megfelelő ápolási terv és folyamat összeállítására, az ápolók e munkájának irányítására.
- Képes az alkalmazott gyógyszer-csoportok indikációjával, hatásmechanizmusával, interakcióival, mellékhatásaival kapcsolatos munkaszervezési, tárolási, kliensoktatási és alkalmazási feladatok ellátására, képes protokollok alapján gyógyszer- és dózisrendelésre.
- Képes komplex vezetői feladatok ellátására, paramedicinális ellátó team munkájának szervezeti egység szintű, valamint az adott kliens egyéni ellátása során történő koordinálására, betegoktatási programok és tájékoztatók kidolgozására.
- Képes a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos önálló koordinatív (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások, folyamatszervezés, az adott kliens esetében a kivitelezés elrendelésére) és közvetlen feladatok ellátására, a megfelelő ágytípus, ágyhely-

- zet, testhelyzet, kényelmi eszközök, betegmozgatási és mobilizációs eszközök, eljárások megválasztására és alkalmazására, valamint a folyamat koordinálására.
- Képes a klinikai és biológiai halál felismerésére, EKG vizsgálat önálló elrendelésére és kivitelezésére, a főbb ritmuszavarok felismerésére, továbbá az életet veszélyeztető ritmuszavarok megszüntetésére elektroterápiával (automata külső defibrillátor alkalmazása, életet veszélyeztető állapotban defibrilláció).
  - Képes önállóan eszköz nélküli és eszközös alapszintű újraélesztés kivitelezésére (BLS), az ALS kivitelezésében történő közreműködésre, valamint képes alkalmazni a kiterjesztett újraélesztés eszközeit és gyógyszereit.
  - Képes az alkalmazandó FiO_2 elrendelésére, az alacsony- és magas áramlású oxigénbeviteli rendszer, valamint inhalációs eszköz megválasztására és alkalmazására.
  - Képes a légúti átjárhatóság biztosítására és fenntartására műfogásokkal és eszközökkel, a légzés asszisztált támogatására vagy kontrollált pótlására, a gépi lélegeztetési mód megválasztására, a lélegeztetett beteg megfigyelésére, ellátására, a lélegeztetésről történő leszoktatásra, a légúti váladékleszívás, a mellkasi fizioterápia, emellett a légúti mintavétel elrendelésére és kivitelezésére.
  - Képes az előkészítési, gyógyszerfelszívási, gyógyszer adagolási feladatok ellátására, az intracutan, subcutan, intramuscularis, intravénás injekciók beadási helyének, szögének, a szükséges eszközrendszernek a megválasztására, valamint az injekció beadására.
  - Képes az infúziós terápiával, a vénabiztosítással kapcsolatos felmérési feladatok ellátására, a kapott adatok értékelésével dönteni a hypodermoclysis, a perifériás vénabiztosítás (short, midline) szükségességéről, a punkció helyéről és eszközeiről.
  - Képes kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, intraosseális kanül behelyezésére, használatára, ápolására és eltávolítására, centrális vénás kanül esetén képes asszisztálni a beavatkozáshoz, képes használni, ápolni és eltávolítani.
  - Képes az infúziós terápia előkészítésére és kivitelezésére, a cseppszám kiszámítására, beállítására, infúziós pumpák használatára, másodlagos, túlnyomásos infúziós terápia, kanülön keresztül történő gyógyszerelés és vérvétel kivitelezésére, EDA kanül alkalmazására, dehidráció esetén önállóan folyadékpótlás megkezdésére fiziológiás összetételű oldattal intravénás úton.
  - Képes a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési feladatok (vércsoport- meghatározás, biológiai próba, vérkészítmény beadása, betegmegfigyelés, szövődményekkel kapcsolatos sürgős beavatkozások, dokumentációs feladatok) ellátására, valamint a preoperatív-, postoperatív- és intraoperatív vérmentési technikák alkalmazására.
  - Képes a kliens állapotával összhangban a táplálkozási szükséglet kielégítésével kapcsolatos ápolási feladatok megszervezésére és kivitelezésére, felismeri a malnutríciót és önállóan dönt a mesterséges táplálás elrendeléséről, a szonda típusáról, a táplálás formájáról, módjáról és a beadandó tápszerről, tápoldatról.
  - Képes nasogastricus és meghatározott körű postpyloricus szondák levezetésének és eltávolításának, valamint gyomoröblítés és gyomormosás elrendelésére és kivitelezésére, a szondák, kanülok ápolására, valamint a kanülön keresztüli gyógyszerbeadásra.
  - Képes a vizeletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.
  - Képes alkalmazni a vizeletgyűjtési- mintavételi- vizsgálati eljárásokat, képes a hólyag teltségi állapotának vizsgálatára, a diagnózis megállapításához tartozó diagnosztikus vizsgálatok indikálására és kivitelezésére, a vizeletinkontinenciával kapcsolatos prevenciós stratégiák kialakítására és alkalmazására, egészségfejlesztési feladatok elvégzésére.
  - Képes elrendelni a vizeletinkontinencia kezelésének eszközeit, indokolt esetben a férfi és női kliens katéterezését, képes a beavatkozások kivitelezésére, a katéter gondozására, a leszoktatási és eltávolítási feladatok elrendelésére és kivitelezésére, önkatéterezés és hólyag-

tréning oktatására, az urostoma és a suprapubikus katéter ápolására, önállóan felírja az inkontinencia segédeszközeit.

- Képes a székletürítés szükségletével kapcsolatos ápolói feladatok ellátására és irányítására.
- Képes a széklet mintavétel, a székletvérvizsgálat elrendelésére, székletinkontinencia, diarrhoea, obstipatio esetén önállóan dönt a szükséges terápiáról (anális eszközök, skybalum eltávolítás, beöntések formái, gyógyszeres), továbbá képes a megfelelő beavatkozások kivitelezésére, bőrápolási teendők ellátására.
- Képes önállóan az enterostomák helyének meghatározására, a stoma állapotának felmérésére, a meglévő stomák ápolására, Koch rezervoir kezelés kivitelezésére, stoma irrigálására, beöntés, fistula- drain kezelés kivitelezésére és a segédeszközök felírására.
- Képes kivitelezni az elsődleges vérzéscsillapítási eljárásokat és az elsődleges sebllátást.
- Képes a sebtisztítás, a debridement különböző formái, és protokollok alapján varratok, kapszok behelyezésére és eltávolítására, és egyéb szövetegeyesítő eljárások alkalmazására, kompressziós kezelés, VAC terápia, Biopton lámpa alkalmazására.
- Képes a nehezen gyógyuló sebek, dekubitus és műtéti sebek komplex ellátására, sebváladék mintavételre, a kötszerek megválasztására és felírására, draincsövek behelyezésére és eltávolítására, a bőrápolásra, a drainpalack cseréjére.
- Képes az égési sérülés mértékének megfelelő betegágy megválasztására, a súlyosan égett beteg terápiás fürdetésére és a sebkezelés elvégzésére.
- Képes asszisztálni punkciók esetén, valamint orvosi rendelésre önállóan kivitelezni a hascsapolást, akut helyzetekben a sürgősségi detenzionálást, képes a punkciók utáni szakápolási feladatok ellátására, a különböző szívóberendezések alkalmazására.
- Képes a szűrővizsgálatok rendszerének átlátására, értelmezésére, egyének és közösségek szűrővizsgálatokkal kapcsolatos tájékoztatására, meghatározott megbetegedések (például.: egyes daganatos megbetegedések) szűrővizsgálatainak kivitelezésére (például.: méhnyakrákszűrés, emlők vizsgálata, prosztatata vizsgálata - RDV), illetve egyes laboratóriumi vizsgálatok protokoll alapján történő indikálására.
- Képes a páciens számára alapvető étrendi javaslatok megfogalmazására és képes átlátni a betegélelmezés folyamatát.
- Képes a napi ápolói vizitek vezetésére, a helyi infekciókontroll szabályainak alkalmazására, a beteg és a személyzet biztonságának elősegítésére, a kritikus, nem várt események, szövődmények felismerésére, minimalizálására, esetmegbeszélések szervezésére, útmutatók, protokollok, ápolási csomagok kialakítására és alkalmazására, a súlyossági, állapotjellemző pontrendszerek alkalmazására.
- Képes az ügyfélmenedzsmentre, az egészségterv egyénre szabására, a betegútmenedzsmentre, szervez, támogat, ellenőriz.
- Képes a panaszkezelésre, az egészségszervezési szakmai irányelvek, tevékenységelemek és szolgáltatási folyamat menedzselésére, adatok kezelésére, jelentések értelmezésére, megosztására, az egyén elégedettségének nyomon követésére, fejlesztésére, a kapcsolattartásra az egyénnel, az orvos szakmai és segítő teamekkel.
- Képes az egészséges életmód megalapozására, az egészségfejlesztésre, az egészség-tanácsadással kapcsolatos tevékenységek kidolgozására, megvalósítására az egészségügyi, szociális, nevelési-oktatási intézményekben, civil szervezetekben az egészségfejlesztés feltételeinek kialakítására, egészségfejlesztő projektek kidolgozására; egészségfejlesztő, életmódprogramok gyakorlati megvalósítására, a munkavégzés koordinálására, valamint a szakterületével kapcsolatos ismeretek és képességek oktatására.
- Képes szakmai tudásának hatékony alkalmazására, szakmai irányelvek, protokollok, jogszabályok betartására, valamint a tudományosan megalapozott, szakmájában általánosan elfogadott paradigmák közvetítésére és átadására.

- Képes a szakterületén elvárt dokumentáció pontos vezetésére, megfelelő minőségű adatok szolgáltatására, a szakterületén alkalmazott informatikai programok használatára.

c) attitűdje

- Munkáját az emberi élet védelmét, a beteg jól létét középpontba állítva korrekt szakmai magatartás jellemzi.
- Nyitott a szakterületének új eredményei, kutatásai, fejlesztései iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására.
- Munkája során figyelembe veszi a kliens biológiai állapotát (testi, szervezeti egészségét), a lelki (szellemi, érzelmi, törekvéses) tulajdonságait és a társadalmi együttélésből adódó szociokulturális státuszát (anyagi-gazdasági helyzetét, családi harmóniáját, társadalmi beilleszkedési zavarait), és ezek együttes hatásrendszerében ítéli meg tennivalóit.
- Elkötelezett a magas szintű ellátás megvalósításában.
- Törekszik az önképzésre.
- Szakmai kihívásokra relevánsan reagál.
- Korrekt szakmai kapcsolatokra törekszik és etikusan viszonyul mások szakmai eredményeihez.

d) autonómiája és felelőssége

- Munkáját hivatásszerűen, felelősen, a szakmája etika normáinak betartásával, a mindenkori hatályos jogszabályielőírásokat betartva önállóan vagy team-tagjaként végzi.
- Felelősséget vállal saját és az általa vezetett team tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek, önállóan dönt.
- Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.
- Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója.
- Önállóan alkalmazza szakterületén a különböző jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett.

7.1.2.2. Gyógytornász szakirányon továbbá a gyógytornász

a) tudása

- Ismeri a fizioterápia tárgykörét, annak a képzési területébe tartozó és azzal tágabb kapcsolatban lévő területeit.
- Részletesen ismeri a mozgásrendszer felépítését, anatómiai struktúráit, működését, a mozgás irányítási szabályozási folyamatait, és azok fejlődési és működési zavarait.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a mozgás biomechanikai törvényszerűségeiről, azok károsodásairól és következményeiről.
- Alapvető ismeretei vannak a mozgás energetikai hátteréről, a mozgatórendszer és a kardiopulmonális rendszer fizikai teljesítményének fejlesztéséről, a fejlesztés módszereiről.
- Átfogóan ismeri a mozgásfejlődés menetét, annak vizsgálatát és fejlődésének elősegítését befolyásoló tényezőket, és terápiás lehetőségeit.
- Ismeri a fizikai aktivitás szerepét az egészség megőrzésében és a betegségek megelőzésében, illetve az inaktivitás káros hatásait a különböző szervrendszerekre és életkorokban.
- Részletes ismeretekkel rendelkezik az elektro-és mechanoterápiás kezelések elméleti alapjairól, hatásairól és a terápiás beavatkozások alkalmazásának feltételeiről.
- Átfogóan ismeri a balneo-, hidro- termo-, és klimatoterápia elméleti hátterét, hatásait és a terápiás beavatkozások alkalmazásának feltételeit.
- Részletesen ismeri a mozgató rendszer és az idegrendszer fizikális vizsgálatának menetét, módszereit, szabályait.
- Ismeri az alapvető képalkotó vizsgálati eljárásokat, azok indikációit és szerepét a diagnosztikában.

- Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a leggyakoribb mozgásszervi, légzési-keringési, sebészeti- traumatológiai, neurológiai betegségek komplex fizioterápiás gyógyító eljárásairól, illetve azok megelőzésének lehetőségeiről, felnőtt és gyermekkorban.
- Átfogóan ismeri a fizioterápiában használatos orvostechnikai berendezések, gyógyászati segédeszközök működési elvét és gyakorlati alkalmazását.
- Ismeri a betegellátás kapcsán előforduló nosocomialis ártalmakat, azok megelőzésének, kiküszöbölésének módjait, valamint a kórházhygiéné előírásait.

b) képességei

- Képes a mozgásrendszer funkcionális vizsgálatára és elemzésére, a mozgásszervi státus felvételére, dokumentálására, az egészséges mozgásképesség kritériumainak és a megváltozott mozgásképesség okainak megállapítására.
- Képes rövid és hosszú távú fizioterápiás terv elkészítésére és végrehajtására önálló formában és komplex rehabilitációs programba illeszkedően.
- Képes megtervezni és végrehajtani a mozgásterápiás beavatkozásokat, aktív, passzív manuális, eszközös, egyéni vagy csoportos formában, szárazon és vízben.
- Az orvosi dokumentáció és a saját betegvizsgálat alapján képes a kiegészítő elektro-, balneo-, hidro-, klimato-, és mechanoterápiás beavatkozások kiválasztására, és azok végrehajtására.
- Képes a mozgásterjedelem növelésére, az ízületi stabilitás fokozására aktív és passzív mobilizációs és stabilizáló technikákkal.
- Képes az izomtónus befolyásolására, izomerő egyensúly helyreállítására, az izomerő, és erőállóképesség, fejlesztésére, dinamikus és statikus formában.
- Képes a koordináció fejlesztésére, szenzoros és motoros képességek fejlesztésére, kompenzációs technikák tanítására és gyakoroltatására, ortézisek és protézisek, mozgást támogató segédeszközök használatának megtanítására és gyakoroltatására.
- Képes terhestorna, gyermekágyi torna, műteti beavatkozás utáni mozgásterápia, vizelet inkontinencia különböző formáinak konzervatív és műtét utáni fizioterápiájára.
- Képes a fizikai képességek mérésére és azok fejlesztésére a hazai és nemzetközi gyakorlatban elfogadott módszerek szerint, egészséges és beteg egyéneken, különböző életkorokban.
- Képes alkalmazni a kézi és gépi masszázis különböző formáit, az elektroterápiás kezeléseket (rövid, közép és magas frekvenciás), indirekt elektroterápiás kezeléseket, aerosol inhalációs, valamint termoterápiás kezeléseket.
- Képes kiválasztani és végrehajtani a megfelelő expektorációt támogató technikát, mellkas mobilizálást, a ventiláció javítását, kardiopulmonális állóképesség növelését, szükség szerint oxigéntámogatással.
- Képes a perifériás artériás keringés javítására, vénás keringés javítására, operált és nem operált szívbetegek mozgásterápiájának vezetésére, állóképességének fejlesztésére.
- Képes a fizioterápiás beavatkozások hatásainak vizsgálatára, mérésére, az eredmények értékelésére, szükséges konzekvenciák levonására és a kezelés módosítására.
- Képes szűrővizsgálatok tervezésére és elvégzésére önállóan, vagy csoportban dolgozva, saját szakterületének megfelelően.
- Képes saját szakterületén az egészség megőrzésére, az állapot javítására, vagy a megváltozott képességekhez történő alkalmazkodásra vonatkozó tanácsadásra.
- Képes szakmai véleményének megfogalmazására, dokumentálására, és közlésére laikusok és szakemberek számára.

c) attitűdje

- Igényesen fejleszti szakmai elméleti és gyakorlati tudását, az új ismeretek befogadására nyitott, azokat felelősséggel alkalmazza a mindennapi munkájában.

- Szigorúan vett szakmai kompetenciái mellett törekszik a beteg, kliens állapotának holisztikus értékelésére és javítására.
- A kezelés, gondozás során az érvényes eljárási protokollokat követi, de törekszik új megoldások keresésére.
- Kritikusán értékeli a rendelkezésére álló ismereteket, és felelősséggel hoz döntéseket.
- Nyitott az együttműködésre a beteggel, családtagjaival, kollégáival és más szakemberekkel.
- Együttműködik szakmai csoportokkal és hatóságokkal.
- Érzékeny a beteg, kliens jelzéseire, arra szakmai tudásának és hatáskörének megfelelően reagál.
- Beavatkozásainak eredményét lemérve és a beteg reakcióját értékelve kész változtatni, módosítani, vagy továbbfejleszteni a végzett beavatkozást.
- Segítő, a beteg méltóságának és autonómiájának tisztelete, partnerség, szociális és interkulturális érzékenység, valamint előítélet nélküli attitűd jellemzi.
- Törekszik a legmagasabb színvonalú szakmai ellátás biztosítására minden páciens számára.
- Törekszik az evidenciákon alapuló gyógyító-megelőző tevékenységre, de nyitott új eljárások beavatkozások tesztelésére, hatékonyságuk igazolására, vagy elvetésére.
- Az egészséges életmódra, a fizikai erőnlét fejlesztésére és a fizikai aktivitásra ösztönző szemléletmóddal rendelkezik.

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan végzi az anamnézis felvételét, vizsgálja az ízületi tengelyállást, aktív és passzív ízületi mozgásterjedelmet, járulékos ízületi mozgásokat (transzláció, trakció, kompresszió), izomerőt, izom nyújthatóságot, ízületi instabilitást, speciális tesztekkel, érzőkört és myotatisz reflexeket.
- Önállóan végzi a funkcionális vizsgálatokat (például. kéz funkciók, járás, testtartás mindennapi aktivitás, állóképesség stb.) minden klinikai területen.
- Önállóan vizsgálja a statikus és dinamikus egyensúlyt, koordinációt.
- Önállóan vizsgálja a kardiopulmonális állóképességet funkcionális tesztekkel (például 1000-2000 m futás, 6MWT).
- Önállóan vizsgálja koraszülött, újszülött, csecsemő és kisded korban a mozgásfejlődést.
- Köteles a mozgás, és kiegészítő fizioterápiás beavatkozások megkezdése előtt a betegvizsgálatot, valamint a kontroll vizsgálatokat elvégezni, a vizsgálatok eredményét dokumentálni.
- Orvosi diagnózis, saját betegvizsgálata alapján dönt a fizioterápia hatáskörébe tartozó beavatkozásokról, azok sorrendjéről, felépítéséről, vagy a szükséges kiegészítő vizsgálatokról. A betegellátásért felelős személy (szakmai vezető) felé javaslatot tesz a szükséges beavatkozásokról, konzultál.
- Önállóan kezel, felelősséget vállal szakmai tevékenységéért mozgásszervi, légzési-keringési, sebészeti-traumatológiai, neurológiai, betegségek komplex fizioterápiás gyógyító eljárásaiban, felnőtt és gyermekkorban, konzervatív, illetve pre- és posztoperatív ellátásban.
- Elméleti ismereteire támaszkodva önállóan felelősséggel választja ki és alkalmazza a megelőző, terápiás beavatkozásokat a különböző klinikai területeken, a beteg állapotának, az orvosi véleménynek és a szakmai protokolloknak figyelembevételével.
- Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően.
- Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója, hozzájárul szakterületének fejlesztéséhez.
- Részt vesz tudományos kutatási programokban, kutatási és fejlesztési tevékenységében etikai és jogi felelősséget vállal.
- Felelősséggel alkalmazza a vizsgálatokhoz szükséges anyagokat, módszereket és eszközöket.
- Szükség szerint kapcsolatot tart a hozzátartozókkal.
- Fizioterápiás, rehabilitációs, beteg-(hozzátartozó-) tanácsadást tart egyéni és csoportos formában.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- alapozó egészségtudományok 15-20 kredit;
- alkalmazott egészségtudományok 30-35 kredit;
- ápolástudományok 4-6 kredit;
- táplálkozástudományok 2-5 kredit;
- gyógyszer tudományok 2-4 kredit;
- természettudományok 6-8 kredit;
- bölcsészettudományok 6-8 kredit;
- társadalomtudományok 8-12 kredit.

8.1.2. A szakirányok további tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya

a) ápoló szakirány:

- alkalmazott egészségtudományok 5-10 kredit,
- ápolástudományok 75-85 kredit,
- elméleti és klinikai orvostudományok 15-20 kredit,
- mentéstudományok 5-10 kredit;

b) gyógytornász szakirány:

- alkalmazott egészségtudományok 5-10 kredit,
- elméleti- és klinikai orvostudományok 10-15 kredit,
- fizioterápia és mozgástudományok 90-100 kredit;

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat időtartama 14 hét. A szakmai gyakorlat további követelményeit a szak tanterve határozza meg.

Az ápoló szakirány klinikai szakmai gyakorlatára vonatkozó további követelmények:

Ápolás gyakorlat megszerzése az általános orvostan és szakorvostan, az általános sebészet és szaksebészet, az aneszteziológia, a belgyógyászat, a bőrgyógyászat, az elmeorvosászat és pszichiátria, a fül-orr-gégészet, a gyermekgondozás és gyermekgyógyászat, az idősek gondozása és geriátria, az intenzív terápia, a közösségi ápolás, a neurológia, az onkológia, az otthoni ápolás, az oxyológia, a szemészet, a szülészet-nőgyógyászat, a terhesgondozás területein.

AZ OKTATÁSI HIVATAL NYILVÁNTARTÁSÁBAN SZEREPLŐ ADATOK

Sorszám: 1.

- a) A képzés megnevezése: ápolás és betegellátás alapképzési szak
- b) A képzés kódja: BSZKAPB
- c) A képzés besorolása: orvos- és egészségtudomány képzési terület
- d) Szakirány(ok): gyógytornász
- e) Specializáció(k): -
- f) Megszerezhető végzettség, szint és annak ISCED besorolása: ISCED 6
- g) Megszerezhető szakképzettség(ek): gyógytornász-fizioterapeuta
- h) A képzés nyelve: magyar

- i) A képzés helye: székhelyen (Miskolc)
- j) Képzési idő: 8 félév
- k) A képzés során megszerzendő kreditek száma: 240 kredit
- l) A nyilvántartásba vétel ideje:
  - OH-FRKP/17694-1/2007. sz. határozat jogerőre emelkedése
  - FF/840-2/2013. számú határozat szerint
  - FNYF/2247-3/2017. számú határozat (2017. december 13.) szerint
- m) A meghirdetés kezdő tanéve: 2006/2007. tanév I. félév
- n) A meghirdetés utolsó tanéve: -
- o) Képzési együttműködések: -
- p) A képzés közös képzés keretében történő megvalósítására vonatkozó adatok: -
- q) Közös képzés esetén az adminisztrációt ellátó intézmény azonosítója: -
- r) Oklevelet kiállító intézmény: Miskolci Egyetem
- s) A képzés folytatásához szükséges határozat(ok) adatai:
  - ME 118/2004. számú egyetemi tanácsi határozat (2004. december 16.)
  - MAB 2005/7/IX/2/54. számú MAB határozat (2005. szeptember 30.)
  - 3692-9/2005. számú oktatási miniszteri határozat (2005. október 28.)
  - ME 42/2013. számú szenátusi határozat (2013. február 18.)
  - ME 203/2017. számú szenátusi határozat (2017. október 19.)
- t) Szakfelelős oktató neve, oktatói azonosítója: Dr. Papp Miklós, 71525556892
- u) Képzési és kimeneti követelmény: 15/2006. (IV. 3.) OM rendelet

Sorszám: 2.

- a) A képzés helye: Miskolc
- b) A képzés nyelve: magyar
- c) A képzés munkarendje: levelező
- d) Szakirány(ok):
  - ápoló
- e) Specializáció(k): -
- f) Műveltségterület(ek): -
- g) A nyilvántartásba vétel ideje:
  - FNYF/674-13/2018. számú határozat (2018. augusztus 22.) szerint
- h) A meghirdetés kezdő tanéve: 2018/2019. tanév I. félév
- i) A meghirdetés utolsó tanéve: -
- j) Képzési együttműködések: -
- k) A képzés folytatásához szükséges határozat(ok) adatai:
  - ME 56/2017. számú szenátusi határozat (2017. március 22.)
  - 40710-2/2018/FOKT. számú emberi erőforrások minisztere határozat (2018. július 31.)
- l) Szakfelelős oktató neve, oktatói azonosítója: Dr. Papp Miklós, 71525556892

Sorszám: 3.

- a) A képzés helye: Sátoraljaújhely
- b) A képzés nyelve: magyar
- c) A képzés munkarendje: levelező
- d) Szakirány(ok):
  - ápoló
- e) Specializáció(k): -
- f) Műveltségterület(ek): -

- g) A nyilvántartásba vétel ideje:
  - FNYF/674-13/2018. számú határozat (2018. augusztus 22.) szerint
- h) A meghirdetés kezdő tanéve: 2018/2019. tanév 1. félév
- i) A meghirdetés utolsó tanéve: -
- j) Képzési együttműködések: -
- k) A képzés folytatásához szükséges határozat(ok) adatai:
  - ME 56/2017. számú szenátusi határozat (2017. március 22.)
  - 40710-2/2018/FOKT. számú emberi erőforrások minisztere határozat (2018. július 31.)
- l) Szakfelelős oktató neve, oktatói azonosítója: Dr. Papp Miklós, 71525556892

Sorszám: 4.

- a) A képzés helye: Miskolc
- b) A képzés nyelve: angol
- c) A képzés munkarendje: nappali
- d) Szakirány(ok):
  - ápoló
- e) Specializáció(k): -
- f) Műveltségi terület(ek): -
- g) A meghirdetés kezdő tanéve: 2023/2024. tanév I. félév
- h) A meghirdetés utolsó tanéve: -
- i) Képzési együttműködések: -
- j) A képzés folytatásához szükséges határozat(ok) adatai:
  - ME 248/2022. számú szenátusi határozat (2022. október 20.)

Sorszám: 5.

- a) A képzés helye: Miskolc
- b) A képzés nyelve: angol
- c) A képzés munkarendje: levelező
- d) Szakirány(ok):
  - ápoló
- e) Specializáció(k): -
- f) Műveltségi terület(ek): -
- g) A meghirdetés kezdő tanéve: 2023/2024. tanév I. félév
- h) A meghirdetés utolsó tanéve: -
- i) Képzési együttműködések: -
- j) A képzés folytatásához szükséges határozat(ok) adatai:
  - ME 248/2022. számú szenátusi határozat (2022. október 20.)